

Přezdívka kujebáků snad pochází ze jména vysokomýtského ševce Jakuba Kujeby, který prý byl hašteřivý, křikloun na jarmarcích, hlupák, vtipkář, houslista, měl všude vády, hádky a soudy, takže vznikla pořekadla jako: „To je mejckej Kujeba...“, „Hádá se jak Kujeba z Mýta“, „Není než Kujeba z Mýta“. Další, nejrozšířenější, pověst praví, že když čekali ve Vysokém Mýtě císaře Josefa II., stal se malér. Císař podle svého zvyku svou návštěvu o den posunul a Mejtští domnívajíce se, že z ní sejde, snědli připravené pstruhy. Pochutnali si, jak náleží! Ale nazítří se znenadání objevila vysoká návštěva, a co tedy dělat? Něco od včerejška po těch pstružích hodech přece jen zbylo, a to se předložilo císaři. Už dlouho prý mu pstruzi tak nechutnali jako toho dne v Mýtě! Ale tu jeden z pánů (snad radní nebo starosta) pravil: „Majestátnosti, včera ale byli připraveni pstruzi lepší.“. Jak na to reagoval císař, se přesně neví, většina pověstí praví, že se onoho pána zeptal, jak se jmenuje. „Kujeba“, zněla odpověď. Na to císař pravil: „Tak to jsme mi všichni pěkní kujebáci“. Od této události je Vysoké Mýto a okolí nazýváno „kujebinou“ a vysokomýtská „kujebáci“.

Od roku 1995 jsou ve Vysokém Mýtě každoročně udíleny výroční ceny za uplynulý rok. Toto ocenění získávají občané, kteří v uplynulém roce významně reprezentovali město či obohatili jeho společenský, kulturní a sportovní život. Udělení ceny schvaluje zastupitelstvo města. Pozoruhodné je, že laureáti kromě diplomu dostávají sošku „Kujeby“. Soška je dílem akademického sochaře Zdeňka Rosáka, který o postavě bájného Kujeby řekl: „Postava imaginárního Kujeby není situována do žádného konkrétního období. Měla by znázorňovat svobodomyšlného člověka, otevřeného všemu pokrokovému v dějinách lidstva a je jedno, jestli to byl švec či konšel. Rozhodně to byl člověk vzdělaný, i když možná samouk, ale rozhodně lidový mudrc, procházející staletími. Musel čelit lidské blbosti a omezenosti, a proto jsem ho pojal jako náznakovou postavu v rozevlátém gestu, otevírající se všem lidským počinům, které přináší čerstvý vítr.“